

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia (jud. Z. Aramă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Doga, A. Nogai)

DECIZIE

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de Primarul or. Cimișlia – Gheorghe Răileanu
împotriva deciziei din 10 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată a ÎCS ”Red
Union Fenosa” SA împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea datoriei,

c o n s t a ț ă :

La data de 27.12.2013 ÎCS ”Red Union Fenosa” SA s-a adresat în instanța de
judecată cu cerere împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea datoriei
pentru energia electrică consumată în mărime de 18162,48 lei, a penalității de
întîrziere în mărime de 3298,52 lei și a taxei de stat în sumă de 643,84 lei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 17 ianuarie 2008 între ÎCS ”Red Union
Fenosa” SA și Primarul or. Cimișlia – Răileanu Gheorghe a fost încheiat contractul
nr. 30905000007 privind furnizarea energiei electrice. Conform clauzelor
contractuale reclamantul a furnizat energie electrică consumatorului la locul de
consum nr. 3168736 – r-nul Cimișlia, sat. Bogdanovca Veche, iar consumatorul s-a
obligat să achite în termen plata pentru energia electrică consumată.

Menționează că pîrîtul a consumat fraudulos energie electrică, drept dovadă
servind actul nr. A02957 din data de 03 noiembrie 2010, prin care s-a constatat că
echipamentul de măsurare nu înregistra integral cantitatea energiei electrice livrate.
Astfel, pîrîtul consuma energie electrică fără evidența acestuia prin echipamentul de
măsurare. La data de 09 noiembrie 2010 a fost efectuată recalcularea energiei
electrice consumate pentru perioada 04 august 2010 - 03 noiembrie 2010 și înaintată
factura spre plată.

Susține că datoria pârâtului pentru energia electrică consumată față de reclamant
constituie 21461 lei, în acest sens fiind eliberate facturile nr. 3168736110 din 09
noiembrie 2010 în sumă de 15610,48 lei și respectiv nr.3168736111 din 25 noiembrie

2010 în sumă de 2552 lei cu includerea și a penalității pentru neachitarea în termen a facturilor în mărime de 2552 lei, sume pe care reclamantul solicită a fi încasate.

Prin hotărârea din 02.09.2014 a judecătorei Cimișlia, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de ÎCA "Red Union Fenosa" SA a fost admis, casată hotărârea primei instanțe și a fost pronunțată o nouă hotărâre de admitere a cererii de chemare în judecată a ÎCS "Red Union Fenosa" SA, fiind dispusă încasarea din contul Primăriei or. Cimișlia în beneficiul ÎCS "Red Union Fenosa" SA a datoriei în sumă de 21461 lei pentru consumul de energie electrică. La fel, au fost încasate

din contul Primăriei or. Cimișlia în beneficiul ÎCS "Red Union Fenosa" SA și cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 804,79 lei.

La 06 aprilie 2015 Primarul or. Cimișlia – Răileanu Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Susține recurentul că energia electrică într-adevăr a fost livrată la locul de consum nr. 3168736 - r-nul Cimișlia. sat Bogdanovca Veche, la sonda arteziana, dar această sondă a fost gestionată pînă la 21.05.2012, adică pînă la data rezilierii contractului de arendă încheiat cu arendașul Ștefan Mandîș prin contractul de arenda nr. 1 din 30.09.2006.

Menționează că arendașul Ștefan Mandîș nu a semnat cu intimatul vre-un contract de furnizare a energiei electrice pentru locul de consum, continuînd să achite în numerar facturile care veneau pe adresa Primăriei, pe parcursul întregii perioade de arendă.

Afirmă că după ce a fost depistat de către furnizor că arendașul ilegal consuma energia electrică, recurentul a reziliat contractul de arendă, fără a achita ultimele plăți pentru energia facturată.

Declară că la 03.11.2010 personalul furnizorului a efectuat un control al echipamentului de măsurare a energiei electrice la obiectul arendat și gestionat de către arendașul Ștefan Mandîș, în urma căruia a întocmit actul nr. A 02957 privind depistarea încălcărilor clauzelor contractuale, fiind contrasemnate de către reprezentantul furnizorului și arendașul Ștefan Mandîș.

Consideră că din actul dat, rezultă că Primăria or. Cimișlia nu a fost implicată, pe toată perioada arendei, la plata pentru furnizarea energiei electrice.

Astfel, precizează că decizia contestată este emisă cu încălcarea normelor de drept material și este în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt ce condiționează prejudicierea drepturilor și intereselor recurentului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC instanța de recurs după ce judecă recursul este în drept, să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia

instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Analizînd legalitatea hotărîrilor contestate, Colegiul conchide că instanțele judecătorești au soluționat greșit pricina, rezultate din aplicarea și interpretarea eronată de a normelor de drept material aplicabile la caz, precum și aprecierea greșită a probelor prezentate în acest sens.

În conformitate cu art. 267 alin.(1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin.(1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Din conținutul dispozițiilor citate rezultă în mod cert că în vederea soluționării litigiului cu privire la încasarea sumei în mărime de 21461 lei pentru consumul energiei electrice neachitate de către Primăria or. Cimișlia, ÎCS "Red Union Fenosa" SA urma să se adreseze instanței de judecată în termen de trei ani din momentul în care a aflat despre încălcarea dreptului său.

Astfel, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a efectuat la data de 03.11.2010 un control de verificare a echipamentului de măsurare a energiei electrice din satul Bogdanovca Veche, rl Cimișlia, prin care s-a depistat faptul că echipamentul de măsurare nu înregistrează cantitatea energiei electrice, astfel, avînd loc consumarea frauduloasă a energiei electrice. (f.d.11)

La data de 09.11.2010 de către ÎCS „Red Union Fenosa” SA a fost efectuată recalcularea energiei electrice consumate pentru perioada 04.08.2010 – 03.11.2010 și în acest sens au fost eliberate facturile nr. 3168736110 din 09 noiembrie 2010 în sumă de 15610,48 lei și respectiv nr. 3168736111 din 25 noiembrie 2010 în sumă de 2552 lei. (f.d.16,17)

La caz, instanța de recurs menționează că conform pct. 3.10 din contractul de furnizare a energiei electrice din 17.01.2008, consumatorul este obligat să achite facturile emise de către furnizor, în termenele indicate în factură.

Astfel, dat fiind faptul că în termenul stabilit în facturile emise de către furnizor, recurentul nu și-a îndeplinit obligațiile de achitare a energiei electrice, acesta urma să întreprindă orice măsură în vederea notificării consumatorului privind neexecutarea obligațiilor contractuale, fapt însă ignorat de către ultimul.

Prin urmare, instanța de recurs reține că prima factură a fost emisă la data de 09.11.2010 avînd termenul de achitare pînă la data de 23.11.2010, iar a doua factură a fost emisă la data de 25.11.2010 avînd termen de achitare pînă la data de 09.12.2010.

Astfel, conform normelor legale indicate supra, și anume art. 267 alin.(1) Cod civil, dreptul reclamantului a fost încălcat la momentul cînd factura a devenit scadentă – 23.11.2010 și respectiv 09.12.2010 și acesta urma să-și exercite dreptul al acțiune în apărarea interesului încălcat timp de 3 ani.

Conform materialele dosarului, reclamantul și-a exercitat dreptul la acțiune la data de 27.12.2013, adică cu depășirea termenului general de prescripție.

Astfel, luînd în considerație cele menționate, instanța de recurs conchide că intimatul a omis termenul de prescripție extinctivă de 3 ani, stabilit de către legislator în scopul apărării drepturilor și intereselor sale, prin depunerea unei acțiuni civile în instanța de judecată.

În acest context, Colegiul menționează că legislatorul a stabilit prescripția extinctivă în scopul păstrării unei stabilități în raporturile juridice dintre părți, contrar persistării unei incertitudini în raporturi pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, se derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept diferite, iar examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

Instanța de recurs conchide că instanța de judecată neîntemeiat și cu încălcarea prevederilor legale a admis acțiunea înaintată de către ÎCS "Red Union Fenosa" SA, deoarece termenul de prescripție a fost omis fără careva temeii justificativ, fapt invocat de către recurent încă pe parcursul judecării cauzei în instanța de fond.

Avînd în vedere faptul că decizia instanței de apel a fost emisă în contradicție cu prevederile normelor de drept material, iar argumentele invocate de recurent sînt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărârile judecătorești contestate și de a emite o nouă hotărîre, prin care acțiunea înaintată va fi respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. b), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Primarul or. Cimișlia – Gheorghe Răileanu.

Se casează decizia din 10 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 02.09.2014 a judecătoriei Cimișlia și se emite o nouă hotărîre prin care:

- cererea de chemare în judecată a ÎCS "Red Union Fenosa" SA împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea datoriei se respinge ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală